

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร
และนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวอารมณี เทียนพิทักษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

ISBN 974-566-095-7

010917

18304552

FACTORS RELATED TO TEACHING EFFICIENCY OF STUDENT TEACHERS
PERCEIVED BY STUDENT TEACHING SUPERVISORS, CO-OPERATING SUPERVISORS,
ADMINISTRATORS AND PROSPECTIVE TEACHERS OF THE FACULTY OF
EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

Miss Arrom Tianpitak

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึก
ประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิตที่ผ่านการ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นางสาว อารมย์ เทียนพิทักษ์

ภาควิชา

วิจัยการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

สุประคิม ชุนนาค
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประคิม ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

พรอ.ศักดิ์
..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงแก้ว ปุณยกนก)

อ.ศร
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ประไพตระกูล)

ดร.
..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

ดร. สุวัฒนา
..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์
วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน ผู้บริหาร และนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อนิสิต นางสาวอารมณี เทียนพิทักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม

ภาควิชา วิจัยการศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๔

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน
ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์
ฝ่ายโรงเรียน ผู้บริหารและนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย ๔ กลุ่มคือ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะครุศาสตร์
จำนวน ๑๒๒ คน อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่นิเทศการสอนนิสิตคณะครุศาสตร์จำนวน
๓๒๕ คน ผู้บริหารจำนวน ๒๖ คน และนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพจำนวน ๓๑๔ คน

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ
การสอนที่สร้างขึ้นเองมีจำนวนข้อกระทงทั้งสิ้น ๔๔ ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
ตัวอย่างได้คำนวณหาค่าตัวกลาง เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย
ของแต่ละตัวแปรและวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบภาพจน์และหมุนแกนตัวประกอบ
แบบอโรทอนอลด้วยวิธีเวริแมกซ์

ข้อค้นพบมีดังนี้

๑. ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ มี ๓ ตัวประกอบคือ การเตรียมการสอน บุคลิกภาพของนิสิตและการดำเนินการสอนทั้ง ๓ ตัวประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ๒๓.๓๗ ๒.๘๗ และ ๑.๐๓ ตามลำดับ

๒. ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน มี ๒ ตัวประกอบคือ การเตรียมการ และการดำเนินการสอน และบุคลิกภาพของนิสิต ทั้ง ๒ ตัวประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ๒๓.๐๓ และ ๒.๕๔ ตามลำดับ

๓. ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของผู้บริหาร มี ๓ ตัวประกอบคือ บุคลิกภาพของนิสิต การเตรียมการสอน และการดำเนินการสอนทั้ง ๓ ตัวประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ๒๑.๘๘ ๔.๕๕ และ ๑.๕๒ ตามลำดับ

๔. ตัวประกอบที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มี ๓ ตัวประกอบคือ การดำเนินการสอน บุคลิกภาพของนิสิตและการประเมินผลการสอนทั้ง ๓ ตัวประกอบสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ ๑๙.๕๓ ๑.๘๗ และ ๑.๓๔ ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Factors Related to Teaching Efficiency of Student
 Teachers as Perceived by Student Teaching
 Supervisors, Co-operating Supervisors, Administrators
 and Prospective Teachers of the Faculty of
 Education, Chulalongkorn University

Name Miss Arrom Tianpitak

Thesis Advisor Professor Somwung Pitayanuwat, Ph.D.
 Assistant Professor Suwatana Suwanketnikom, Ph.D.

Department Educational Research

Academic Year 1985

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the factual structures of the factors related to teaching efficiency of student teachers as perceived by student teaching supervisors, co-operating supervisors, administrators and prospective teachers.

Four groups of samples were used in this research. They were 122 student teaching supervisors, 325 co-operating supervisors, 66 administrators and 314 prospective teachers.

The instrument employed in the research was an inventory obtaining the factors related to teaching efficiency of student teachers. The inventory consisted of 49 five-point rating scale items. The obtained data from each sample group were analyzed by using arithmetic mean, standard deviation, coefficient of variation and the factor analysis by the image factoring method with the varimax rotation.

The findings were as follows:

1. From the student teaching supervisor group, there were three factors which related to teaching efficiency of student teachers : teaching preparation, personal attribute and teaching presentation and these factors can explain the sum square of variance 23.37 2.87 and 1.03 respectively.

2. From the co-operating supervisor group, there were two factors which related to teaching efficiency of student teachers: teaching preparation and presentation and personal attribute and these factors can explain the sum square of variance 23.03 and 2.59 respectively.

3. From the administrator group, there were three factors which related to teaching efficiency of student teachers: personal attribute, teaching preparation and teaching presentation and these factors can explain the sum square of variance 21.88 4.55 and 1.52 respectively.

4. From the prospective teacher group, there were three factors which related to teaching efficiency of student teachers: teaching presentation, personal attribute and instructional evaluation and these factors can explain the sum square of variance 19.53 1.87 and 1.34 respectively.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง สำหรับความช่วยเหลือที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณาของอาจารย์

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการอำนวยการประสานการณัวิชาชีพ คณะกรรมการดำเนินงานประสานการณัวิชาชีพ และอาจารย์นิเทศฝ่ายคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจากสถาบันฝึกประสานการณัวิชาชีพที่คณะครุศาสตร์ ส่งนิสิตออกฝึกประสานการณัวิชาชีพ ขอขอบคุณนิสิตฝึกประสานการณัวิชาชีพคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมทั้งขอขอบพระคุณผู้ร่วมทีมวิจัยประสานการณัวิชาชีพที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณทองสุข สายแสงทอง และคุณพลพันธุ์ อุตมาพ ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ เป็นอย่างสูงที่สนับสนุนส่งเสริม การศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อารมณีย์ เตียนพิทักษ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ

บทที่

๑	บทนำ	๑
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
	ขอบเขตของการวิจัย	๔
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๔
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๕
	ประโยชน์ของการวิจัย	๖
๒	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	๗
๓	วิธีดำเนินการวิจัย	๓๔
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๓๔
	ลักษณะและปริมาณของกลุ่มตัวอย่าง	๓๕
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๓๘
	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๘
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๔๒

๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๕
	ผลการวิเคราะห์ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ ..	๔๕
	ผลการวิเคราะห์ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	๕๙
	ผลการวิเคราะห์ตามการรับรู้ของผู้บริหาร	๗๒
	ผลการวิเคราะห์ตามการรับรู้ของนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพ	๘๕
๕	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	๙๘
	บรรณานุกรม	๑๒๒
	ภาคผนวก	๑๓๐
	ประวัติผู้เขียน	๑๔๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่แจกแบบสอบถาม และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง	๓๕
๒	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ ..	๓๖
๓	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของแต่ละกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ...	๓๗
๔	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและผู้บริหารจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ...	๓๗
๕	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนและผู้บริหารจำแนกตามประสบการณ์ในการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	๓๘
๖	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปร ๔๔ ตัวตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ	๔๖
๗	เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ	๕๑
๘	น้ำหนักตัวประกอบของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะ๕๔	
๙	ตัวประกอบที่ ๑ การเตรียมการสอน	๕๕
๑๐	ตัวประกอบที่ ๒ บุคลิกภาพของนิสิต	๕๗
๑๑	ตัวประกอบที่ ๓ การดำเนินการสอน	๕๘
๑๒	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์การกระจายของตัวแปร ๔๔ ตัว ตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	๕๙
๑๓	เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	๖๔

ตารางที่

หน้า

๑๔	นำหนักตัวประกอบของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของอาจารย์นิเทศก์ฝ่าย โรงเรียน	๖๗
๑๕	ตัวประกอบที่ ๑ การเตรียมการและการดำเนินการสอน	๖๘
๑๖	ตัวประกอบที่ ๒ บุคลิกภาพของนิสิต	๗๐
๑๗	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์การกระจาย ของตัวแปร ๔๔ ตัว ตามการรับรู้ของผู้บริหาร	๗๒
๑๘	เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของ ผู้บริหาร	๗๗
๑๙	นำหนักตัวประกอบของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอน ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของผู้บริหาร	๘๐
๒๐	ตัวประกอบที่ ๑ บุคลิกภาพของนิสิต	๘๑
๒๑	ตัวประกอบที่ ๒ การเตรียมการสอน	๘๒
๒๒	ตัวประกอบที่ ๓ การดำเนินการสอน	๘๔
๒๓	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์การ กระจายของตัวแปร ๔๔ ตัวตามการรับรู้ของนิสิตที่ผ่านการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	๘๕
๒๔	เมตริกสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ ประสิทธิภาพการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ ของนิสิตที่ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	๘๐
๒๕	นำหนักตัวประกอบของตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการสอนของ นิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพตามการรับรู้ของนิสิตที่ผ่านการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพ	๘๓

ตารางที่		หน้า
๒๖	ตัวประกอบที่ ๑ การดำเนินการสอน	๔๔
๒๗	ตัวประกอบที่ ๒ บุคลิกภาพของนิสิต	๔๖
๒๘	ตัวประกอบที่ ๓ การประเมินผลการสอน	๔๗
๒๙	ตัวประกอบตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างเรียงตามปริมาณความ แปรปรวนที่อธิบายได้ด้วยตัวประกอบนั้น ๆ	๑๐๗
๓๐	ตัวแปรของตัวประกอบด้านการเตรียมการสอนตามการรับรู้ของ กลุ่มตัวอย่าง	๑๐๘
๓๑	ตัวแปรของตัวประกอบด้านการดำเนินการสอนตามการรับรู้ของ กลุ่มตัวอย่าง	๑๑๐
๓๒	ตัวแปรของตัวประกอบด้านบุคลิกภาพของนิสิตตามการรับรู้ของ กลุ่มตัวอย่าง	๑๑๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย